

EUROPEISKA
KOMMISSIONEN

Bryssel den 28.6.2023
COM(2023) 359 final

2023/0207 (COD)

Förslag till

EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS BESLUT

om ändring av beslut (EU) 2017/1324 vad gäller unionens fortsatta deltagande i partnerskapet för forskning och innovation i Medelhavsområdet (Prima) inom ramen för Horisont Europa

MOTIVERING

1. BAKGRUND TILL FÖRSLAGET

• Motiv och syfte med förslaget

Partnerskapet för forskning och innovation i Medelhavsområdet (Prima) är ett institutionaliserat europeiskt partnerskap enligt artikel 185 i EUF-fördraget som inrättades genom beslut (EU) 2017/1324¹, i vilket EU deltar i ett forskningsprogram som genomförs gemensamt av flera medlemsstater.

Prima syftar till att bygga upp forsknings- och innovationskapacitet och utveckla kunskap och gemensamma innovativa lösningar för jordbruksbaserade livsmedelssystem för att göra dem hållbara och för integrerad vattenförsörjning och vattenförvaltning i Medelhavsområdet. Att uppnå detta strategiska mål kommer att göra vattenförsörjningen och livsmedelssystemen mer klimattåliga, effektiva, kostnadseffektiva och miljömässigt och socialt hållbara, och kommer att bidra till att lösa problem med vattenbrist, livsmedelstrygghet, nutrition, hälsa, välbefinnande och migration i tidigare led.

Prima består för närvarande av nitton deltagande stater: elva EU-medlemsstater (Tyskland, Grekland, Spanien, Frankrike, Kroatien, Italien, Cypern, Luxemburg, Malta, Portugal och Slovenien), tre länder som är associerade till Horisont 2020 (Israel, Tunisien och Turkiet) och fem tredjeländer som inte är associerade till Horisont 2020 (Algeriet, Egypten, Jordanien, Libanon och Marocko).

Prima inledde sin verksamhet 2018 inom ramen för det föregående ramprogrammet för forskning och innovation (FoI), Horisont 2020. Den aktiva perioden för inledande av forsknings- och innovationsomgångar inom Horisont 2020 kommer att vara fram till 2024. Det totala planerade unionsbidraget inom ramen för Horisont 2020 uppgår till 220 miljoner euro och de deltagande staternas ursprungliga finansiella åtaganden överskred 270 miljoner euro. För närvarande kommer unionens bidrag från Horisont 2020-programmet. Fram till slutet av 2022 finansierade Prima 202 forsknings- och innovationsprojekt med en total budget på 285,7 miljoner euro, med bidrag från unionens budget på 142,67 miljoner euro och bidrag från de deltagande staterna på 143,03 miljoner euro.

Prima var föremål för en interimsvärdering 2022 som offentliggjordes den 31 maj 2023². Enligt interimsvärderingsrapporten har Prima visat sig vara ett effektivt instrument för FoI-samarbete i Medelhavsområdet och genomfört viktiga FoI-intressen i enlighet med EU:s geopolitiska prioriteringar. På grundval av sina positiva erfarenheter förklarade en majoritet av de deltagande staterna sitt långsiktiga engagemang för detta initiativ och efterlyste ett fortsatt EU-deltagande i den nuvarande formen av institutionaliserat europeiskt partnerskap enligt artikel 185 i EUF-fördraget.

Detta förslag till ändring av beslut 2017/1324 (den grundläggande akten för Prima) innebär en förlängning av den aktiva verksamheten (offentliggörande av ansökningsomgångar för forskning och innovation) fram till 2027 inom ramen för det nuvarande ramprogrammet för forskning och innovation – Horisont Europa. Ändringen kommer att innebära ytterligare budgetmedel, både från EU:s ekonomiska bidrag från Horisont Europa-programmet och från

¹ Europaparlamentets och rådets beslut (EU) 2017/1324 av den 4 juli 2017 om unionens deltagande i partnerskapet för forskning och innovation i Medelhavsområdet (Prima) som genomförs gemensamt av flera medlemsstater (EUT L 185, 18.7.2017, s. 1).

² Interimsvärdering av partnerskapet för forskning och innovation i Medelhavsområdet (Prima) COM(2023) 285 final.

de deltagande staternas ekonomiska bidrag, för att säkerställa fortsatt verksamhet på nuvarande nivå under ytterligare tre år. De operativa reglerna för Prima kommer att anpassas till reglerna för Horisont Europa, inbegripet bättre skydd av unionens ekonomiska intressen, övervakning och rapportering. Utvidgningen av Primas aktiva fas till 2027 kommer att anpassa detta initiativ till programcykeln för Horisont Europa.

Ändringen av den grundläggande Prima-akten kommer att göra det möjligt för Primas förlängda verksamhet att fortsätta med sina nuvarande mål att ta itu med de befintliga och framväxande utmaningarna i samband med vatten-, jordbruks- och livsmedelssystemen i Medelhavsområdet, samtidigt som vetenskapsdiplomati främjas, anpassningen av nationell FoI-politik underlättas och internationellt vetenskapligt samarbete möjliggörs. Den tematiska inriktningen har blivit ännu mer relevant under de senaste åren på grund av klimatförändringarnas ökande effekter, effekterna av covid-19-pandemin och den destabiliserande effekten av Rysslands olagliga och omotiverade angrepp mot Ukraina på de bräckliga jordbruksmarknaderna i ett antal Medelhavsländer.

- **Förenlighet med befintliga bestämmelser inom området**

De tematiska områdena och målen för Prima enligt beslut (EU) 2017/1324 förblir oförändrade. Den tematiska inriktningen på vatten-, jordbruks- och livsmedelssystem är förenlig med EU:s nuvarande prioriteringar, särskilt den europeiska gröna given³ och tillhörande från jord till bord-strategi⁴, strategin för klimatanpassning⁵ och handlingsplanen för nollförorenning⁶. Primas mål är också väl anpassade till målen i EU:s bioekonomistategi⁷.

Programmet för forskning och innovation, Horisont Europa, är avsett att bidra till den europeiska gröna given, och Prima är ett särskilt instrument som på ett ändamålsenligt sätt bidrar till uppnåendet av ett antal mål för den gröna given. Prima-partnerskapet överensstämmer i synnerhet med målen för Horisont Europas kluster vi) "livsmedel, bioekonomi, naturresurser, jordbruk och miljö". Primas agenda för strategisk forskning och innovation är helt förenlig med den strategiska planen för kluster vi). Primas årliga arbetsprogram är nära samordnade med kluster vi), delar av Horisont Europas arbetsprogram och programplaneringsdokument för de europeiska uppdragen⁸ "En giv för den europeiska marken", "Återställa våra hav och vatten" och "Anpassning till klimatförändringar" för att säkerställa komplementaritet och synergier.

Förslaget om utvidgning av Prima är förenligt med de kriterier och regler för institutionaliserade europeiska partnerskap som föreskrivs i Horisont Europa-förordningen⁹.

³ https://commission.europa.eu/strategy-and-policy/priorities-2019-2024/european-green-deal_sv.

⁴ Meddelande från kommissionen till Europaparlamentet, rådet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén samt Regionkommittén, *Från jord till bord-strategin för ett rättvisare, hälsosammare och miljövänligare livsmedelssystem*, COM(2020) 381 final.

⁵ Meddelande från kommissionen till Europaparlamentet, rådet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén samt Regionkommittén, *Att bygga upp ett klimattresilient Europa – den nya EU-strategin för klimatanpassning*, COM(2021) 82 final.

⁶ Meddelande från kommissionen till Europaparlamentet, rådet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén samt Regionkommittén, *Vägen till en frisk planet för alla – EU-handlingsplan: Med sikte på nollförorenning av luft, vatten och mark*, COM(2021) 400 final.

⁷ *En hållbar bioekonomi för Europa: En starkare koppling mellan ekonomin, samhället och miljön*, COM(2018) 673 final.

⁸ EU-uppdragen inom Horisont Europa (europa.eu).

⁹ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/695 av den 28 april 2021 om inrättande av Horisont Europa – ramprogrammet för forskning och innovation, om fastställande av dess regler för deltagande och spridning och om upphävande av förordningarna (EU) nr 1290/2013 och (EU) nr 1291/2013.

Det uppfyller särskilt de nya krav för partnerskap enligt artikel 185 i EUF-fördraget som infördes genom Horisont Europa-förordningen.

Villkoret för obligatoriskt deltagande av minst 40 % av medlemsstaterna enligt bilaga III är uppfyllt, eftersom elva medlemsstater som representerar 41 % av medlemsstaterna deltar i Prima.

Partnerländernas långsiktiga åtagande enligt kraven i bilaga III 1 d visades vid inledandet av Prima-partnerskapet när majoriteten av de deltagande staterna åtog sig att finansiera tio år. De deltagande staterna upprepade sitt åtagande i förklaringen från Medelhavsunionens ministermöte i juli 2022¹⁰, i sina skrivelser till kommissionen och i sina uttalanden i rådet (konkurrenskraft) i december 2022.

Prima-partnerskapet passar in i tillämpningsområdet för de tematiska områden för institutionaliserade europeiska partnerskap som definieras i bilaga VI till Horisont Europa-förordningen, särskilt partnerskapsområde 5: ”hållbara, inkluderande och cirkulära biobaserade lösningar”, eftersom vatten-, jordbruks- och livsmedelssystem är integrerade delar av bioekonomin och biobaserade system.

- **Förenlighet med unionens politik inom andra områden**

Prima utvecklar och uppvisar innovativa lösningar som stöder genomförandet av ett antal EU:s politikområden. Projekt som finansieras av Prima, med sitt tematiska fokus på vatten, jordbruk och livsmedel, bidrar till målen för sektorspolitiken, såsom vattenpolitiken, särskilt ramdirektivet för vatten¹¹, den gemensamma jordbrukspolitiken, bioekonomistategin, strategin för klimatanpassning och handlingsplanen för den cirkulära ekonomin¹².

Som instrument för internationellt samarbete stärker Prima det strategiska, långsiktiga regionala samarbetet mellan EU och södra Medelhavsområdet, i linje med EU:s samarbetsram med länderna i södra grannskapet, såsom uttrycks i det gemensamma meddelandet om en ny agenda för Medelhavsområdet¹³ och dess ekonomiska plan och investeringsplan, samt den regionala politiska dialogen med partner i Medelhavsområdet som stöds av den regionala plattformen för forskning och innovation i unionen för Medelhavsområdet. I den nya agendan för Medelhavsområdet fastställs mål för de kommande åren för att skapa rättvisare, mer välmående och inkluderande samhällen till förmån för människor, särskilt ungdomar, där forskning och innovation är en central faktor.

Inom ramen för Medelhavsunionens färdplaner för forskning och innovation kommer Prima-partnerskapet att vara avgörande för genomförandet av färdplanen för klimatförändringar, vilket erkändes i Medelhavsunionens ministerförklaring om forskning och innovation 2022.

Prima stöder också genomförandet av EU:s övergripande strategi för forskning och innovation¹⁴, som prioriterar Medelhavsområdet som en av sina samarbetsregioner.

¹⁰ UfM-Ministerial-Declaration-RI-EN-270622.pdf (ufmsecretariat.org).

¹¹ Europaparlamentets och rådets direktiv 2000/60/EG av den 23 oktober 2000 om upprättande av en ram för gemenskapens åtgärder på vattenpolitikens område (EGT L 327, 22.12.2000).

¹² Meddelande från kommissionen till Europaparlamentet, rådet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén samt Regionkommittén, *En ny handlingsplan för den cirkulära ekonomin – För ett renare och mer konkurrenskraftigt Europa* (COM(2020) 98 final).

¹³ joint_communication_renewed_partnership_southern_neighbourhood.pdf (europa.eu).

¹⁴ Meddelande från kommissionen till Europaparlamentet, rådet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén samt Regionkommittén om den globala strategin för forskning och innovation – Europas strategi för internationellt samarbete i en föränderlig värld (COM(2021) 252 final).

Genom att bidra till att lösa problem med vattenbrist, livsmedelstrygghet, nutrition, hälsa, välbefinnande och migration kommer Prima att i hög grad stödja genomförandet av FN:s Agenda 2030 för hållbar utveckling, särskilt mål 2 (ingen hunger), mål 6 (rent vatten och sanitet), mål 10 (minskad ojämlikhet) och mål 12 (hållbar konsumtion och produktion), och i synnerhet i Medelhavsområdet.

Genom att ta itu med kopplingarna mellan vatten, energi och livsmedel och deras beroende av och inverkan på ekosystemen spelar Prima en viktig roll för att påskynda den välbehövliga omställningen till en grön ekonomi i Medelhavsområdet, som främjar gröna och hållbara utvecklingslösningar för att öka resiliensen mot klimatförändringar och därmed bidra till målen i den europeiska gröna given i området. I synnerhet bidrar Primas verksamhet inom det tematiska området vattenförvaltning till att uppnå målen i den europeiska gröna given avseende handlingsplanen för nollförorenning, strategin för biologisk mångfald och den kommande integrerade planen för hantering av näringsämnen, medan verksamhet som rör tematiska områden inom jordbrukssystem och livsmedelskedjan kommer att stödja genomförandet av från jord till bord-strategin.

Prima fortsätter att undersöka lovande synergier med andra instrument inom Horisont Europa, t.ex. Horisont Europas uppdrag, särskilt uppdragen om en giv för Europas mark och om att spara våra hav och vatten senast 2030. Prima planerar att dela sin kunskap, infrastruktur och sitt nätverk med relevanta partner för att stödja uppdrag genom att utforma särskilda gemensamma åtgärder (t.ex. samordnade ansökningsomgångar med Horisont Europa-uppdraget om en giv för Europas mark i Primas årliga arbetsplaner). Prima kan ytterligare stärka den internationella dimensionen i följande partnerskap inom Horisont Europa¹⁵: Hållbara livsmedelssystem för människor, planeten och klimatet. Tryggad vattenförsörjning för planeten. Levande agroekologilaboratorier och forskningsinfrastrukturer. Jordbruk från data. Djurs hälsa och välbefinnande.

Prima kompletterar också prioriteringen att uppnå tryggad livsmedelsförsörjning och förbättrad nutrition samt främja ett hållbart jordbruk i den politiska högnivådialogen om forsknings- och innovationssamarbete mellan EU och Afrikanska unionen. Denna prioritering banar väg för Prima-partner för ytterligare panafrikanskt samarbete och gränsöverskridande samarbete i Europa.

2. RÄTTSLIG GRUND, SUBSIDIARITETSPRINCIPEN OCH PROPORTIONALITETSPRINCIPEN

• Rättslig grund

Genom förslaget förlängs den period under vilken unionen ska fortsätta att delta i Prima och fastställs den rättsliga ram som krävs för att unionen ska kunna verka inom ramprogrammet Horisont Europa för forskning och innovation samt budgetförordningen¹⁶, samtidigt som den verksamhet som inletts inom ramprogrammet Horisont 2020 för forskning och innovation fortsätter.

¹⁵ *European Partnerships in Horizon Europe* (europa.eu).

¹⁶ Europaparlamentets och rådets förordning (EU, Euratom) 2018/1046 av den 18 juli 2018 om finansiella regler för unionens allmänna budget, om ändring av förordningarna (EU) nr 1296/2013, (EU) nr 1301/2013, (EU) nr 1303/2013, (EU) nr 1304/2013, (EU) nr 1309/2013, (EU) nr 1316/2013, (EU) nr 223/2014, (EU) nr 283/2014 och beslut nr 541/2014/EU samt om upphävande av förordning (EU, Euratom) nr 966/2012 (EUT L 193, 30.7.2018, s. 1).

De föreslagna ändringarna grundar sig på samma rättsliga grund som den lagstiftningsakt som de avser att ändra, särskilt artikel 185 i EUF-fördraget och artikel 188 andra stycket i EUF-fördraget.

- **Subsidiaritetsprincipen (för icke-exklusiv befogenhet)**

Subsidiaritetsprincipen är tillämplig, eftersom förslaget avser ett område där unionen inte är ensam behörig. Subsidiariteten är skyddad eftersom förslaget grundas på artikel 185 i EUF-fördraget, som uttryckligen ger unionen möjlighet att delta i forskningsprogram som har inletts av flera medlemsstater.

Målen för Prima, vars uppnående även fortsättningsvis ska vara centralt i detta förslag, kan inte i tillräcklig utsträckning uppnås av medlemsstaterna på egen hand med tanke på att det finns ett uppenbart och påvisbart mervärde i att åtgärder vidtas på unionsnivå med tanke på storleken, omfattningen och komplexiteten i de insatser som krävs för att uppnå de ambitioner som man strävar efter. Med tanke på att förslaget syftar till att komplettera redan befintlig EU-lagstiftning uppnås detta även fortsättningsvis bäst på EU-nivå snarare än genom olika nationella initiativ. Trots detta bör förslaget även fortsättningsvis komplettera och förstärka nationell, lokal och regional verksamhet på det relevanta området.

- **Proportionalitetsprincipen**

Förslaget är förenligt med proportionalitetsprincipen, eftersom medlemsstater kommer att vara ansvariga för utvecklingen av deras gemensamma program och alla operativa aspekter. Den särskilda genomförandestrukturen (Prima-IS) har redan visat att den kan genomföra programmet på ett effektivt och ändamålsenligt sätt¹⁷. Unionen kommer att främja incitament för förbättrad samordning, säkerställa synergier med och bidrag till EU-politikområden och prioriteringar enligt Horisont Europa, övervaka genomförandet av programmet och säkerställa att EU:s ekonomiska intressen skyddas.

- **Val av instrument**

Detta förslag avser ett ändringsbeslut av en tidigare rättsakt som antagits på grundval av artikel 185 i EUF-fördraget. För denna typ av instrument kräver artikel 188.2 i EUF-fördraget att Europaparlamentet och rådet antar ett beslut.

Resultaten av Primas första genomförandeår och uppgifterna från uppmaningen att inkomma med synpunkter (se även avsnitt 3. ”Samråd med berörda parter” nedan) har visat att ett institutionaliserat europeiskt partnerskap inom ramen för artikel 185 i EUF-fördraget är det lämpligaste sättet att uppnå Primas mål. Ett sådant institutionaliserat partnerskap är också det val som de deltagande staterna föredrar.

Att fortsätta Prima som ett partnerskapsinitiativ enligt artikel 185 i EUF-fördraget skulle ytterligare möjliggöra utvecklingen av det pågående samarbetet med grannskapsländerna. Unionen och de berörda länderna kommer att fortsätta att tillsammans fastställa sina gemensamma prioriteringar, vilket leder till en ny samarbetsfas, i linje med prioriteringarna för europeiska grannskapspolitiken.

¹⁷ Interimsutvärdering av partnerskapet för forskning och innovation i Medelhavsområdet (Prima), COM(2023) 285 final.

Ett institutionaliserat europeiskt partnerskap baserat på artikel 185 i EUF-fördraget möjliggör dessutom ett brett spektrum av forsknings- och innovationsåtgärder och finansiella bidrag beroende på vilken finansieringskälla (antingen Horisont Europa eller nationella bidrag), vilken förvaltning och vilka regler som har visat sig vara effektiva under de första åren av genomförandet av Prima. Detta instrument är också lämpligt för tredjeländers deltagande.

3. RESULTAT AV EFTERHANDSUTVÄRDERINGAR, SAMRÅD MED BERÖRDA PARTER OCH KONSEKVENSBEDÖMNINGAR

- **Efterhandsutvärderingar/kontroller av ändamålsenligheten med befintlig lagstiftning**

Under 2022 genomförde oberoende tredjepartsexperter en interimsvärdering av Prima som omfattade perioden från inledandet av Prima (2017) till mars 2022.

Interimsvärderingen bekräftade att Prima hade gjort goda framsteg i genomförandet av sina mål och att det är väl förvaltad. Prima tar på lämpligt sätt itu med miljömässiga, socioekonomiska och politiska utmaningar som är avgörande för Medelhavsområdets framtida utveckling och hållbarhet, och spelar en unik roll i ekosystemet för forskning och innovation i Medelhavsområdet. Prima bidrog till att främja vetenskaplig integration i de deltagande staterna och gjorde i synnerhet det möjligt för de deltagande staterna i södra Medelhavsområdet att utnyttja sin forsknings- och innovationskapacitet.

Primas EU-mervärde är också högt, eftersom det bidrar till EU:s viktigaste politiska prioriteringar, mål och initiativ, såsom den europeiska gröna given, särskilt från jord till bord-strategin och strategin för biologisk mångfald, bioekonomistategin, strategin för klimatanpassning och handlingsplanen för den cirkulära ekonomin, liksom till de övergripande målen för hållbar utveckling.

I interimsvärderingen rekommenderas också åtgärder för att ytterligare förbättra Primas resultat och effekter.

- **Samråd med berörda parter**

Det har inte genomförts något samråd med berörda parter. Synpunkterna från det ursprungliga offentliga samrådet anses fortfarande vara giltiga. De föreslagna ändringarnas karaktär kräver inte ett nytt samråd med berörda parter.

- **Insamling och användning av sakkunnigutlåtanden**

I samband med interimsvärderingen har en inbjudan att lämna synpunkter offentliggjorts och resultaten har beaktats.

- **Konsekvensbedömning**

Ingen konsekvensbedömning har gjorts. Den ursprungliga analysen och det ursprungliga valet av alternativ anses fortfarande vara giltiga. Ändringens karaktär kräver ingen ny konsekvensbedömning.

- **Lagstiftningens ändamålsenlighet och förenkling**

Ingen förenklingseffekt förväntas eftersom förslaget är en förlängning av det befintliga partnerskapet.

- **Grundläggande rättigheter**

Det föreslagna beslutet får inga konsekvenser för skyddet av de grundläggande rättigheterna.

4. BUDGETKONSEKVENSER

Det totala unionsbidraget till det utvidgade initiativet ska uppgå till högst 325 miljoner euro, inbegripet EES-bidraget. Av detta belopp anslogs 220 miljoner euro från Horisont 2020-programmet för programperioden 2018–2024. 105 miljoner euro, som ska anslås under perioden 2025–2027, kommer från Horisont Europa, kluster vi) ”Livsmedel, bioekonomi, naturresurser, jordbruk och miljö”.

Det högsta beloppet för EU:s bidrag till administrativa kostnader under hela initiativets löptid är upp till 6 %, vilket motsvarar 19,5 miljoner euro från det totala EU-bidraget på 325 miljoner euro.

EU:s bidrag förvaltas av den särskilda genomförandestrukturen (Prima-IS), efter delegeringsavtalet och avtalet om överföring av medel. Bestämmelserna i beslutet och i det delegeringsavtal som ingicks 2018 mellan kommissionen och Prima-IS säkerställer att EU:s ekonomiska intressen är skyddade.

5. ÖVRIGA INSLAG

- **Genomförandeplaner samt åtgärder för övervakning, utvärdering och rapportering**

Genomförandet av initiativet kommer att baseras på en uppdaterad strategisk forsknings- och innovationsagenda som kommissionen och de deltagande staterna enas om.

Primas prestation kommer att övervakas genom årliga rapporter från Prima-IS till Europeiska kommissionen för godkännande. Detta kommer att innefatta rapportering av framsteg med nyckelutförandeindikatorer och andra mätningar som anges i den strategiska forsknings- och innovationsagendan.

I förslaget föreskrivs en ytterligare interimsvärdering senast 2025 och en slutlig utvärdering senast 2030.

- **Ingående redogörelse för de specifika bestämmelserna i förslaget**

Genom artikel 1 ändras beslut 2017/1324 och anpassas till det nya regelverk som fastställs i Horisont Europa-förordningen ((EU) 2021/695) och budgetförordningen (2018/1046).

I artikel 1.1 föreskrivs en ändring av de internationella avtalen med de fem deltagande stater som inte är associerade till Horisont Europa-programmet.

I artikel 1.3 föreskrivs ytterligare ekonomiska bidrag från unionen från Horisont Europa-programmet och anges från vilken budgetpost i Horisont Europa-programmet som unionens ekonomiska bidrag kommer att tillhandahållas.

I artikel 1.5 anges de deltagande staternas lägsta bidrag och förlängs perioden för vilken sådana bidrag ska avsättas till och med den 31 december 2031.

Genom artikel 1.6 förlängs Primas aktiva verksamhetsperiod till 2027.

Genom artikel 1.12 införs nya bestämmelser om tillgång till resultat och information om förslag.

Genom artikel 1.14 införs nya bestämmelser om övervakning och utvärdering.

Genom artikel 1.15 införs nya bestämmelser om konfidentialitet, intressekonflikter och pågående åtgärder, verksamheter och åtaganden.

Förslag till

EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS BESLUT

om ändring av beslut (EU) 2017/1324 vad gäller unionens fortsatta deltagande i partnerskapet för forskning och innovation i Medelhavsområdet (Prima) inom ramen för Horisont Europa

EUROPAPARLAMENTET OCH EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT DETTA BESLUT

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, särskilt artiklarna 185 och 188 andra stycket,

med beaktande av Europeiska kommissionens förslag,

efter översändande av utkastet till lagstiftningsakt till de nationella parlamenten,

med beaktande av Europeiska ekonomiska och sociala kommitténs yttrande¹⁸,

i enlighet med det ordinarie lagstiftningsförfarandet, och

av följande skäl:

- (1) Europaparlamentets och rådets beslut (EU) 2017/1324¹⁹ antogs inom ramen för det tidigare ramprogrammet för forskning och innovation, nämligen Horisont 2020, för en period fram till den 31 december 2028.
- (2) I enlighet med den grundläggande Prima-akten kommer de slutliga ansökningsomgångarna inom det relevanta årliga arbetsprogrammet att inledas 2024 och alla indirekta FoI-åtgärder kommer att slutföras senast 2028.
- (3) De medlemsstater som deltar i Prima förklarade sin avsikt att fortsätta det gemensamma initiativet efter 2024 och efterlyste ett fortsatt deltagande från unionens sida inom samma institutionella ram i artikel 185.
- (4) Eftersom den ursprungliga motiveringen och målen för Prima-partnerskapet fortfarande är giltiga och man i rapporten från interimsvärderingen²⁰ drog slutsatsen att Prima är ett framgångsrikt instrument som har ett mervärde för unionen, bör unionen fortsätta att ge ekonomiskt stöd för att göra det möjligt för Prima att finansiera

¹⁸ Yttrande från Ekonomiska och sociala kommittén om Förslag till Europaparlamentets och rådets beslut om unionens deltagande i partnerskapet för forskning och innovation i Medelhavsområdet (Prima) som genomförs gemensamt av flera medlemsstater [COM(2016) 662 final – 2016/0325 (COD), C 125, 21.4.2017, s. 80.

¹⁹ Europaparlamentets och rådets beslut (EU) 2017/1324 av den 4 juli 2017 om unionens deltagande i partnerskapet för forskning och innovation i Medelhavsområdet (Prima) som genomförs gemensamt av flera medlemsstater (EUT L 185, 18.7.2017, s. 1).

²⁰ COM(2023) 285 final.

forsknings- och innovationsåtgärder inom samma tematiska tillämpningsområde fram till 2027 och samordna detta instrument med unionens fleråriga budgetram och programcykler som är anpassade till den fleråriga budgetramen för FoI-program. Dessutom bör Primas totala varaktighet förlängas till 2031 för att möjliggöra ett fullständigt genomförande av de forsknings- och innovationsåtgärder som får stöd.

- (5) Det fortsatta finansiella stödet från unionen till Prima bör komma från unionens allmänna budget för det särskilda program för genomförande av Horisont Europa som inrättades genom rådets beslut 2021/764²¹, särskilt från pelare II ”Globala utmaningar och europeisk industriell konkurrenskraft” och det relevanta tematiska klustret vi) ”Livsmedel, bioekonomi, naturresurser, jordbruk och miljö”.
- (6) Prima finansieras genom Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1291/2013²². För att det ska fortsätta från och med 2025 bör det finansieras och drivas inom ramen för Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/695²³. Därför bör beslut (EU) 2017/1324 anpassas till kraven i förordning (EU) 2021/695 och Europaparlamentets och rådets förordning (EU, Euratom) 2018/1046²⁴.
- (7) Beslut (EU) 2017/1324 bör anpassas till målen och forsknings- och innovationsprioriteringarna för Horisont Europa och till de allmänna principer och villkor som fastställs i artikel 10, bilaga III och bilaga VI till förordning (EU) 2021/695. Därför är det nödvändigt att minst 40 % av medlemsstaterna deltar i det utvidgade Prima-partnerskapet. Dessutom bör Prima-partnerskapet verka på ett av de prioriterade områdena för institutionaliserade europeiska partnerskap och alla deltagande stater bör uttrycka sitt långsiktiga finansiella åtagande. Dessa villkor är redan uppfyllda eftersom den nuvarande deltagandegraden i medlemsstaterna är 41 %, och Prima-partnerskapet passar in i det prioriterade Partnerskapsområde 5: ”Hållbara, inkluderande och cirkulära biobaserade lösningar” i bilaga VI, och de deltagande staterna har förklarat sina långsiktiga finansiella åtaganden gentemot Prima-partnerskapet.
- (8) Unionens ekonomiska bidrag till Prima-partnerskapet bör vara föremål för ett formellt åtagande från de deltagande staterna att lämna ett ekonomiskt bidrag åtminstone på nivån för unionens bidrag. Därför bör efterlevnaden av de formella finansiella åtagandena övervakas noggrant av Primas genomförandestruktur (Prima-IS) på regelbunden basis.
- (9) För att uppnå Primas mål bör de deltagande staternas samlade bidrag minst motsvara unionens bidrag. De deltagande staterna bör därför matcha unionens bidrag inom

²¹ Rådets beslut (EU) 2021/764 av den 10 maj 2021 om inrättande av det särskilda programmet för genomförande av Horisont Europa – ramprogrammet för forskning och innovation om upphävande av beslut 2013/743/EU (EUT L 167 I, 12.5.2021, s. 1).

²² Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1291/2013 av den 11 december 2013 om inrättande av Horisont 2020 – ramprogrammet för forskning och innovation (2014–2020) och om upphävande av beslut nr 1982/2006/EG Text av betydelse för EES (EUT L 347, 20.12.2013, s. 104).

²³ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/695 av den 28 april 2021 om inrättande av Horisont Europa – ramprogrammet för forskning och innovation, om fastställande av dess regler för deltagande och spridning och om upphävande av förordningarna (EU) nr 1290/2013 och (EU) nr 1291/2013 (EUT L 170, 12.5.2021, s. 1).

²⁴ Europaparlamentets och rådets förordning (EU, Euratom) 2018/1046 av den 18 juli 2018 om finansiella regler för unionens allmänna budget, om ändring av förordningarna (EU) nr 1296/2013, (EU) nr 1301/2013, (EU) nr 1303/2013, (EU) nr 1304/2013, (EU) nr 1309/2013, (EU) nr 1316/2013, (EU) nr 223/2014, (EU) nr 283/2014 och beslut nr 541/2014/EU samt om upphävande av förordning (EU, Euratom) nr 966/2012 (EUT L 193, 30.7.2018, s. 1).

ramen för Horisont Europa i enlighet med principen i bilaga III till förordning (EU) 2021/695. För att säkerställa att denna princip respekteras fullt ut bör endast bidrag från deltagande stater som lämnats efter den 31 december 2024 beaktas.

- (10) För att säkerställa deras fortsatta engagemang för de mål för Prima som finansieras inom ramen för förordning (EU) 2021/695 och deras åtagande för nya skyldigheter enligt förordning (EU) 2021/695 och förordning (EU, Euratom) 2018/1046, bör Algeriet, Egypten, Jordanien, Libanon och Marocko formellt godta de nya villkor som följer av detta ändringsbeslut, genom att ingå avtal med unionen i form av skriftväxling, om att ändra och komplettera de befintliga internationella avtal om vetenskapligt och tekniskt samarbete som ingåtts med dem. Detta bör inte påverka deras deltagande i Prima-verksamhet som finansieras genom förordning (EU) nr 1291/2013.
- (11) Det totala unionsbidraget bör fastställas som ett högsta belopp. I enlighet med artikel 16.5 i förordning (EU) 2021/695 bör det vara möjligt att öka unionens bidrag från Horisont Europa till Prima med sådana bidrag från tredjeländer som är associerade till Horisont Europa. Detta bör ske under förutsättning att det totala beloppet för unionens bidrag åtminstone motsvaras av bidraget från de deltagande staterna.
- (12) Med beaktande av målen för Prima bör enheter som är etablerade i tredjeländer som inte är deltagande stater ha rätt att ansöka om finansiering i särskilda ansökningsomgångar som anges i Primas årliga arbetsprogram. Alla lämpliga åtgärder, inbegripet avtalsåtgärder, bör vidtas för att skydda unionens ekonomiska intressen. Därför bör vetenskapliga och tekniska avtal ingås med tredjeländer där sådana enheter är etablerade.
- (13) Efterhandsrevisioner av utgifter för indirekta åtgärder som finansieras inom ramen för förordning (EU) nr 1291/2013 bör fortsätta att utföras i enlighet med de relevanta bestämmelserna i den förordningen, medan indirekta åtgärder som finansieras inom ramen för Horisont Europa bör granskas i enlighet med förordning (EU) 2021/695.
- (14) I förordning (EU) 2021/695 läggs större fokus på kommissionens tillgång till resultat och annan åtgärdsrelaterad information i syfte att utveckla, genomföra och övervaka unionens politik eller program när det gäller institutionaliserade europeiska partnerskap. Prima-IS bör därför säkerställa att kommissionen har tillgång till all information om de indirekta åtgärder den finansierar, inbegripet bidrag och resultat från stödmottagare som deltar i indirekta åtgärder. För att bibehålla sitt intresse bör de deltagande staterna också ha tillgång till information om förslag som omfattar sökande som är etablerade på deras territorier. Sådan rätt till tillgång bör vara förenlig med tillämpliga sekretessregler.
- (15) Utvidgningen av Prima kräver övervakning och utvärdering av detta partnerskap i enlighet med bestämmelserna om Horisont Europa. Kommissionen bör genomföra en interimsvärdering av Prima senast den 31 december 2025 och en slutlig utvärdering senast den 31 december 2031, som bör ligga till grund för de övergripande interimsvärderingarna och de slutliga utvärderingarna av Horisont Europa. Utvärderingarna bör bedöma Primas kvalitet och effektivitet och de framsteg som gjorts för att uppnå dess mål. Kommissionen bör offentliggöra och sprida resultaten och slutsatserna av dessa utvärderingar. I enlighet med artikel 10.2 c i förordning (EU) 2021/695 bör Prima ha en tydlig livscykelbaserad strategi, vara tidsbegränsad och innehålla villkoren för utfasning av finansieringen inom ramen för Horisont Europa.
- (16) Beslut (EU) 2017/1324 bör därför ändras i enlighet med detta.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

Beslut (EU) 2017/1324 ska ändras på följande sätt:

1) Artikel 1 ska ändras på följande sätt:

a) Punkt 1 ska ersättas med följande:

”1. Unionen ska delta i partnerskapet för forskning och innovation i Medelhavsområdet (Prima), ett institutionaliserat europeiskt partnerskap enligt artikel 10.1 c i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/695²⁵, som genomförs gemensamt av Kroatien, Cypern, Frankrike, Tyskland, Grekland, Israel, Italien, Luxemburg, Malta, Portugal, Slovenien, Spanien, Tunisien och Turkiet (*deltagande stater*) i enlighet med de villkor som fastställs i detta beslut och efter anmälan av deras deltagande i Primas verksamhet genom undertecknande av ett åtagande.”

b) Punkt 2 ska ersättas med följande:

”2. Algeriet, Egypten, Jordanien, Libanon och Marocko ska även fortsättningsvis vara deltagande stater inom ramen för den verksamhet som bedrivs av Prima och som finansieras inom ramen för artikel 3.1 a. Vid deltagande i Prima-verksamhet som finansieras inom ramen för artikel 3.1 b ska de endast anses vara deltagande stater under förutsättning att ett avtal ingås, genom skriftväxling, om ändring och komplettering av de befintliga internationella avtalen om vetenskapligt och tekniskt samarbete med unionen och om fastställande av de nya villkoren för deras deltagande i Prima.”

c) Punkterna 3 och 4 ska ersättas med följande:

”3. Alla medlemsstater och alla tredjeländer som är associerade till Horisont 2020 eller Horisont Europa utöver de som förtecknas i punkt 1 i denna artikel får delta i Prima under förutsättning att de uppfyller de villkor som fastställs i artikel 4.1 c och i synnerhet uppfyller de krav som anges i artikel 11.5. De ska underteckna en utfästelse om åtagande som bekräftar villkoren för deras deltagande i Prima med avseende på Horisont 2020 respektive Horisont Europa.

Medlemsstater och tredjeländer som är associerade till Horisont 2020 eller Horisont Europa som uppfyller de villkor som anges i första stycket ska betraktas som deltagande stater vid tillämpningen av detta beslut.

4. Alla tredjeländer som inte är associerade till Horisont 2020 eller Horisont Europa utöver de som förtecknas i punkt 2 får delta i Prima under förutsättning att

a) de uppfyller de villkor som fastställs i artikel 4.1 c och i synnerhet efterlever artikel 11.5,

²⁵

²⁵ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/695 av den 28 april 2021 om inrättande av Horisont Europa – ramprogrammet för forskning och innovation, om fastställande av dess regler för deltagande och spridning och om upphävande av förordningarna (EU) nr 1290/2013 och (EU) nr 1291/2013 (EUT L 170, 12.5.2021, s. 1).

- b) genomförandestrukturen för Prima (Prima-IS) godkänner landets deltagande i Prima efter att ha utrett vilken relevans dess deltagande har för att uppnå målen för Prima, och
- c) landet ingår ett internationellt avtal om vetenskapligt och tekniskt samarbete med unionen där villkoren för dess deltagande i Prima fastställs.

Tredjeländer som uppfyller de villkor som anges i första stycket ska betraktas som deltagande stater vid tillämpningen av detta beslut.

2) I artikel 2 ska punkt 1 ersättas med följande:

”1. Prima ska bidra till de allmänna och specifika mål som anges i artikel 3 i förordning (EU) 2021/695 och ska uppnå de allmänna målen att bygga upp forsknings- och innovationskapacitet och utveckla kunskap och gemensamma innovativa lösningar för jordbruks- och livsmedelssystem för att göra dem hållbara och för integrerad vattenförsörjning och vattenförvaltning i Medelhavsområdet, för att systemen samt försörjningen och förvaltningen ska bli klimattåligare, effektivare, mer kostnadseffektiv och miljömässigt och socialt hållbar, och för att bidra till att lösa problem med vattenbrist, livsmedelstrygghet, näring, hälsa, välfärd och migration i ett tidigare skede.”

3) Artikel 3 ska ändras på följande sätt:

Punkterna 1 och 2 ska ersättas med följande:

”1. Unionens ekonomiska bidrag, inklusive EES-anslag, ska motsvara de deltagande staternas bidrag till Prima. Unionens bidrag ska uppgå till 325 000 000 euro och ska fördelas enligt följande:

a) Upp till 220 000 000 euro från Horisont 2020.

b) Upp till 105 000 000 euro från Horisont Europa.

Storleken på unionens ekonomiska bidrag från Horisont Europa får ökas med bidrag från tredjeländer som är associerade till Horisont Europa i enlighet med artikel 16.5 i förordning (EU) 2021/695 och under förutsättning att den totala ökningen av unionens bidrag åtminstone motsvarar bidraget från de deltagande stater som avses i artikel 1.1.

2. Unionens ekonomiska bidrag enligt punkt 1 a i denna artikel ska betalas från de anslag i unionens allmänna budget som anslagits för de relevanta delarna av det särskilda programmet för genomförande av Horisont 2020, fastställt genom rådets beslut 2013/743/EU, och i synnerhet från del II *Industriellt ledarskap* och del III *Samhällsutmaningar*, i enlighet med artikel 57 i förordning (EU) 2021/695 och artikel 62.1 c vii i förordning (EU, Euratom) 2018/1046.”

b) Följande punkt ska införas som punkt 2a:

”2a. Unionens ekonomiska bidrag enligt punkt 1 b i denna artikel ska betalas från de anslag i unionens allmänna budget som anslagits för de relevanta delarna av det särskilda programmet för genomförande av Horisont 2020, fastställt genom rådets

beslut 2021/764²⁶, särskilt från pelare II ”Globala utmaningar och europeisk industriell konkurrenskraft”, kluster vi) ”Livsmedel, bioekonomi, naturresurser, jordbruk och miljö”, och i enlighet med artikel 62.1 c vii i förordning (EU, Euratom) 2018/1046.”

4) Artikel 4 ska ändras på följande sätt:

a) I punkt 1 ska leden b, c och d ersättas med följande:

”Att de deltagande staterna eller de organisationer som utnämnts av de deltagande staterna utnämner en enhet som är en juridisk person, i enlighet med artikel 62.1 c vii i förordning (EU, Euratom) 2018/1046, till Prima-IS, som ska ansvara för att genomföra Prima effektivt, att ta emot, anslå och övervaka unionens ekonomiska bidrag enligt artikel 3.1 i detta beslut och de deltagande staternas bidrag, i tillämpliga fall, och att säkerställa att alla nödvändiga åtgärder vidtas för att målen för Prima ska uppnås.

c) Att varje deltagande stat åtar sig att bidra till finansieringen av Prima genom ett bidrag från nationella resurser av relevans för Primas mål som minst motsvarar unionens bidrag.

d) Att Prima-IS visar sin kapacitet att genomföra Prima, till exempel att ta emot, anslå och övervaka unionens ekonomiska bidrag enligt artikel 3.1 inom ramen för indirekt förvaltning av unionens budget i enlighet med artiklarna 62 och 154 i förordning (EU, Euratom) 2018/1046.”

b) I punkt 2 ska led c ersättas med följande:

c) Prima-IS ska uppfylla de rapporteringskrav som anges i artikel 155 i förordning (EU, Euratom) 2018/1046.”

c) Punkt 3 ska ersättas med följande:

”Kommissionen ska fortlöpande bedöma fullgörandet av de deltagande staternas åtaganden och får vidta lämpliga åtgärder, inbegripet de i artikel 9.”

5) Artikel 5 ska ändras på följande sätt:

a) Punkt 1 ska ersättas med följande:

”1. De deltagande staterna ska bidra, eller se till att deras nationella finansieringsorgan bidrar, ekonomiskt eller in natura, med minst 325 000 000 euro under perioden från och med den 7 augusti 2017 till och med den 31 december 2031.”

b) Punkt 6 ska ersättas med följande:

”6. De bidrag som avses i punkt 2 a, b och c, som betraktas som bidrag från deltagande stater, ska lämnas efter antagande av det årliga arbetsprogrammet. Om det årliga arbetsprogrammet antas under det referensår som avses i artikel 6.2 kan

²⁶ Rådets beslut (EU) 2021/764 av den 10 maj 2021 om inrättande av det särskilda programmet för genomförande av Horisont Europa – ramprogrammet för forskning och innovation samt om upphävande av beslut 2013/743/EU (EUT L 167 I, 12.5.2021, s. 1).

de bidrag som avses i punkt 2 c, som betraktas som de deltagande staternas bidrag som ingår i det årliga arbetsprogrammet, omfatta bidrag som lämnas från och med den 1 januari det året. Som ett undantag kan de bidrag som avses i punkt 2 c, som betraktas som de deltagande staternas bidrag som ingår i det första årliga arbetsprogrammet, omfatta bidrag som görs efter den 7 augusti 2017.”

- 6) Artikel 6 ska ersättas med följande:

Artikel 6

Åtgärder och genomförande av Prima

”1. Prima ska stödja en rad forsknings- och innovationsverksamheter, såsom anges i dess årliga arbetsprogram, genom följande:

- a) Indirekta åtgärder i den mening som avses i förordningarna (EU) nr 1290/2013 och (EU) 2021/695 och som finansieras av Prima-IS i enlighet med artikel 7 i detta beslut, huvudsakligen i form av bidrag efter gränsöverskridande öppna, transparenta och konkurrensutsatta ansökningsomgångar som anordnas av Prima-IS, däribland
 - i) forsknings- och innovationsåtgärder samt innovationsåtgärder,
 - ii) samordnings- och stödåtgärder med fokus på spridning och uppsökande verksamhet för att främja Prima och maximera dess verkan.
- b) Verksamhet som finansieras av de deltagande staterna utan unionens ekonomiska bidrag enligt artikel 3.1 och som bidrar till Primas mål eller som är direkt kopplad till utnyttjandet av resultat från projekt inom Prima och som består av
 - i) åtgärder som väljs ut efter gränsöverskridande öppna, transparenta och konkurrensutsatta ansökningsomgångar som anordnas av Prima-IS, hanteras av de nationella finansieringsorganen inom ramen för de deltagande staternas nationella program, varvid det ekonomiska stödet huvudsakligen tillhandahålls i form av bidrag,
 - ii) åtgärder inom ramen för de deltagande staternas nationella program, inklusive gränsöverskridande projekt.

2. Prima ska genomföras på grundval av de årliga arbetsprogrammen, som omfattar verksamheter som ska utföras under en period mellan den 1 januari och den 31 december under ett visst år (*referensår*). Prima-IS ska anta de årliga arbetsprogrammen senast den 31 mars referensåret, efter godkännande från kommissionen. Både Prima-IS och kommissionen ska anta de årliga arbetsprogrammen utan onödigt dröjsmål. Prima-IS ska offentliggöra det årliga arbetsprogrammet.

3. De åtgärder som anges i punkt 1 a och b får endast inledas under referensåret och endast efter att det årliga arbetsprogrammet har antagits för det året.

4. Om det årliga arbetsprogrammet antas under referensåret får unionens ekonomiska bidrag enligt artikel 3.1 användas för att täcka Prima-IS administrativa kostnader som uppstår från och med den 1 januari det referensåret i linje med det årliga arbetsprogrammet. Unionens ekonomiska bidrag enligt artikel 3.1 får dock täcka Prima-IS administrativa kostnader som uppstår från och med den 7 augusti 2017 i linje med det första årliga arbetsprogrammet.

5. Åtgärder får endast finansieras inom ramen för Prima om de fastställs i det årliga arbetsprogrammet. Det årliga arbetsprogrammet ska skilja mellan de verksamheter som avses i punkt 1 a, de verksamheter som avses i punkt 1 b och de administrativa kostnaderna för Prima-IS. Det ska innehålla motsvarande utgiftsberäkningar samt budgetanslag till verksamhet som finansieras med det ekonomiska bidrag från unionen som avses i artikel 3.1 och verksamhet som finansieras av de deltagande staterna utan det finansiella bidrag från unionen som avses i artikel 3.1. Det årliga arbetsprogrammet ska också innefatta det beräknade värdet av de deltagande staternas naturabidrag som avses i artikel 5.2 b.

6. Årliga arbetsprogram för ett referensår som genomgått ändringar och årliga arbetsprogram för följande referensår ska beakta resultaten från tidigare ansökningsomgångar. Programmen ska sträva efter att beakta otillräcklig täckning av vetenskapliga ämnen, i synnerhet de som tidigare beaktats i de verksamheter som anges i punkt 1 b och som inte kunnat finansieras i tillräcklig omfattning.

7. De slutliga åtgärderna som ska finansieras, inklusive de slutliga ansökningsomgångarna inom ramen för de berörda årliga arbetsprogrammen, ska inledas senast den 31 december 2027. I vederbörligen motiverade fall får de utlysas senast den 31 december 2028.

8. Åtgärder som ska finansieras av de deltagande staterna utan unionens ekonomiska bidrag enligt artikel 3.1 får endast tas med i det årliga arbetsprogrammet efter ett positivt resultat av en extern oberoende bedömning gjord av internationella sakkunniga med avseende på målen för Prima, anordnad av Prima-IS.

9. Åtgärder som ingår i det årliga arbetsprogrammet och som finansieras av de deltagande staterna enligt artikel 6.1 b ska genomföras i enlighet med gemensamma principer som ska antas av Prima-IS efter godkännande från kommissionen. De gemensamma principerna ska beakta principerna i detta beslut, i avdelning VIII i förordning (EU, Euratom) 2018/1046 och i kapitel II i förordning (EU) 2021/695. Prima-IS ska också efter godkännande från kommissionen anta kraven avseende de deltagande staternas rapportering till Prima-IS, bland annat med avseende på indikatorer som införs i varje åtgärd.

10. De åtgärder som avses i punkt 1 b i ska, utöver de gemensamma principer som avses i punkt 9, uppfylla följande villkor:

- a) Förslagen ska gälla gränsöverskridande projekt, med deltagande av minst tre oberoende rättsliga enheter som är etablerade i tre olika länder som betraktas som deltagande stater i enlighet med detta beslut senast vid tidsfristen för inlämnande i den berörda ansökningsomgången, av vilka
 - i) minst en ska vara etablerad i en medlemsstat eller i ett tredjeland som är associerat till Horisont 2020 eller Horisont Europa och som inte omfattas av led ii, och
 - ii) minst en ska vara etablerad i ett tredjeland som anges i artikel 1.2 eller i ett tredjeland som angränsar till Medelhavet.
- b) Förslagen ska väljas ut efter gränsöverskridande ansökningsomgångar och utvärderas av minst tre oberoende experter på grundval av följande tilldelningskriterier: spetskompetens, effekt och kvalitet samt effektivitet i genomförandet.

c) Förslagen ska rangordnas utifrån utvärderingsresultaten. Urvalet ska göras av Prima-IS och bör följa denna rangordning. De deltagande staterna ska enas om en lämplig finansieringsmodell som möjliggör finansiering av största möjliga antal förslag över tröskelnivån på grundval av rangordningen, i synnerhet genom att tillhandahålla reservbelopp till de nationella bidragen för ansökningsomgångar. Skulle ett eller flera projekt inte kunna finansieras kan de projekt som följer direkt efter i rangordningen väljas ut.

11. Prima-IS ska övervaka och årligen rapportera till kommissionen om genomförandet av alla åtgärder som ingår i det årliga arbetsprogrammet.

12. Alla offentliggöranden eller publikationer som rör Primaåtgärderna och som görs i samarbete med Prima, oavsett om de genomförs av Prima-IS, en deltagande stat eller dess nationella finansieringsorgan, eller deltagare i en åtgärd, ska märkas eller sammärkas med texten "[åtgärdens namn] är en del av programmet Prima som samfinansieras av Europeiska unionen."

7) Artikel 7 ska ersättas med följande:

Artikel 7

Regler för deltagande och spridning

"1. Prima-IS ska anses vara ett finansieringsorgan i den mening som avses i förordning (EU) nr 1290/2013 och artikel 2.14 i förordning (EU) 2021/695 och ska ge ekonomiskt stöd till sådana indirekta åtgärder som avses i artikel 6.1 a i detta beslut, i enlighet med de bestämmelser som fastställs i respektive förordning och med beaktande av de undantag som fastställs i denna artikel.

2. I enlighet med artikel 17.2 i förordning (EU) 2021/695 och genom undantag från artikel 9.1 b i förordning (EU) nr 1290/2013 och från artikel 22.2 i förordning (EU) 2021/695, ska minimiantalet deltagare vara tre rättsliga enheter som är etablerade i tre olika länder som anses vara deltagande stater inom tidsfristen för inlämnande enligt den relevanta ansökningsomgången, varav minst en är etablerad

a) i en medlemsstat eller ett tredjeland som är associerat till Horisont 2020 respektive Horisont Europa och som inte omfattas av led b, och

b) i ett tredjeland som förtecknas i artikel 1.2, eller i ett tredjeland som gränsar till Medelhavet.

3. Genom undantag från artikel 9.3 i förordning (EU) nr 1290/2013 och från artikel 22.2 i förordning (EU) 2021/695 ska minimikravet i vederbörligen motiverade fall enligt det årliga arbetsprogrammet vara deltagande av en rättslig enhet som är etablerad i en deltagande stat senast vid tidsfristen för inlämnande i den berörda ansökningsomgången.

4. Genom undantag från artikel 10.1 och 10.2 i förordning (EU) nr 1290/2013 och från artikel 23.1 och 23.2 i förordning (EU) 2021/695 ska följande deltagare vara berättigade till stöd från Prima-IS:

a) Varje rättslig enhet som är etablerad i en deltagande stat eller som skapats i enlighet med unionslagstiftning.

Varje internationell europeisk intresseorganisation, enligt definitionen i artikel 2.1.12 i förordning (EU) nr 1290/2013, för Prima-verksamhet som finansieras enligt artikel 3.1 a eller en internationell europeisk forskningsorganisation enligt definitionen i artikel 2.15 i förordning (EU) 2021/695 för Prima-verksamhet som finansieras enligt artikel 3.1 b.

5. För en deltagande internationell organisation eller en deltagande rättslig enhet etablerad i ett land som inte är en deltagande stat, vilka inte är berättigade till stöd i enlighet med punkt 4, får stöd från Prima-IS beviljas under förutsättning att minst ett av följande villkor är uppfyllt:

a) Prima-IS anser att deltagandet av den berörda internationella organisationen eller rättsliga enheten är avgörande för genomförandet av åtgärden.

b) Sådana enheters deltagande anges i det årliga arbetsprogrammet och möjligheten till sådan finansiering föreskrivs i ett bilateralt vetenskapligt och tekniskt avtal eller i någon annan överenskommelse som säkerställer skyddet av unionens ekonomiska intressen som ingås mellan unionen och den internationella organisationen eller, för enheter som är etablerade i ett land som inte är en deltagande stat, det land där den rättsliga enheten är etablerad.

6. Utan att det påverkar förordning (EU, Euratom) 2018/1046 kan den gällande mallen för bidragsavtal föreskriva att rättsliga enheter som är etablerade i länder som inte är deltagande stater och som får bidrag från Prima-IS också ska visa upp tillräckliga finansiella garantier.

7. Unionen ska ingå avtal med tredjeländer som gör det möjligt att skydda unionens ekonomiska intressen.”

8) Artikel 8 ska ändras på följande sätt:

a) Punkt 1 ska ersättas med följande:

”1. Under förutsättning att en positiv förhandsbedömning görs av Prima-IS i enlighet med artikel 154.3 i förordning (EU, Euratom) 2018/1046 och att tillräckliga ekonomiska garantier tillhandahålls i enlighet med artikel 62.1 c vi i den förordningen ska kommissionen, på unionens vägnar, ingå en ramöverenskommelse om ekonomiskt partnerskap och en överenskommelse om medverkan med Prima-IS.

b) I punkt 2 ska första meningen ersättas med följande:

”Den ramöverenskommelse om ekonomiskt partnerskap som avses i punkt 1 i denna artikel ska ingå i enlighet med artikel 130 i förordning (EU, Euratom) 2018/1046.”

9) I artikel 9 ska följande punkt läggas till som punkt 3:

”3. Kommissionens beslut att avsluta, proportionellt minska eller tillfälligt dra in unionens ekonomiska bidrag ska inte hindra utbetalningen av ersättning för stödberättigande kostnader som redan uppstått för de deltagande staterna innan beslutet anmälts till Prima-IS.”

10) Artikel 10 ska ändras på följande sätt:

a) Punkt 1 ska ersättas med följande:

”1. Efterhandsrevisioner av utgifter för indirekta åtgärder enligt förordning (EU) nr 1291/2013 ska utföras av Prima-IS i enlighet med artikel 29 i den förordningen.”

b) Följande punkt ska införas som punkt 1a:

”1a. Revisioner av utgifter för indirekta åtgärder enligt förordning (EU) 2021/695 ska utföras av Prima-IS i enlighet med artikel 53 i förordning (EU) 2021/695 som en del av indirekta åtgärder inom Horisont Europa-programmet, särskilt i enlighet med den revisionsstrategi som avses i artikel 53.2 i den förordningen.”

11) Artikel 11 ska ändras på följande sätt:

a) Följande punkt ska införas som punkt 3a:

”3a. I enlighet med rådets förordning (EU) 2017/1939²⁷ ges Europeiska åklagarmyndigheten (Eppo) befogenhet att utreda och lagföra brott som skadar unionens ekonomiska intressen, i enlighet med artikel 4 i den förordningen.”

b) Punkt 4 ska ersättas med följande:

”4. Utan att det påverkar tillämpningen av punkterna 1–3a ska kontrakt, bidragsavtal och bidragsbeslut som följer av genomförandet av detta beslut innehålla bestämmelser som uttryckligen ger kommissionen, Prima-IS, revisionsrätten, Eppo och Olaf behörighet att utföra sådana kontroller och utredningar, i enlighet med deras respektive befogenheter. Om genomförandet av en åtgärd helt eller delvis kontrakteras ut eller vidaredelegeras, eller om det krävs att ett offentligt kontrakt eller ekonomiskt stöd tilldelas en tredje part, ska kontraktet, bidragsavtalet eller bidragsbeslutet innehålla en skyldighet för entreprenören eller stödmottagaren att av alla inblandade tredje parter kräva uttryckligt godkännande av dessa befogenheter för kommissionen, Prima-IS, revisionsrätten, Eppo och Olaf.

c) Följande punkt ska införas som punkt 4a:

²⁷ Rådets förordning (EU) 2017/1939 av den 12 oktober 2017 om genomförande av fördjupat samarbete om inrättande av Europeiska åklagarmyndigheten (EUT L 283, 31.10.2017, s. 1).

”4a. Prima-IS ska ge varje deltagande stats revisionsmyndigheter tillgång till all information om respektive deltagande stats nationella bidrag, inklusive information i elektronisk form, som behövs för att de ska kunna utföra sina revisioner.”

d) Punkt 5 ska ersättas med följande:

”5. Vid genomförandet av Prima ska de deltagande staterna vidta de rättsliga, reglerande, administrativa och andra åtgärder som behövs för att skydda unionens ekonomiska intressen, i synnerhet för att säkerställa fullständig återbetalning av alla unionens fordringar i enlighet med förordning (EU, Euratom) 2018/1046.”

12) Följande artikel ska införas som artikel 11a:

”Artikel 11a

Tillgång till resultat och information om förslag

1. Prima-IS ska ge kommissionen åtkomst till all information om de indirekta åtgärderna som den finansierar. Denna information ska innefatta bidragen och resultaten från bidragsmottagare som deltar i indirekta åtgärder och all annan information som anses nödvändig för att utveckla, genomföra, övervaka och utvärdera unionens eller i tillämpliga fall de deltagande staternas politik och program.

2. För att utveckla, genomföra, övervaka och utvärdera unionens politik eller program ska Prima-IS förse kommissionen med information som ingår i inlämnade förslag. Detta ska i tillämpliga delar gälla för deltagande stater när det gäller förslag som omfattar sökande som är etablerade inom deras respektive territorier.”

13) I artikel 12 ska punkterna 2–5 ersättas med följande:

”2. Prima-IS ska ledas av förvaltningsstyrelsen, där alla de deltagande staterna företräds. Förvaltningsstyrelsen ska vara det beslutsfattande organet för Prima-IS.

Förvaltningsstyrelsen ska, efter godkännande från kommissionen, anta följande:

- a) Det årliga arbetsprogrammet.
- b) De gemensamma principer som avses i artikel 6.9.
- c) Kraven avseende de deltagande staternas rapportering till Prima-IS.

Förvaltningsstyrelsen ska kontrollera att de villkor som anges i artiklarna 1.3 och 4.1 c uppfylls och ska underrätta kommissionen om detta.

Förvaltningsstyrelsen ska godkänna deltagandet i Prima för alla tredjeländer som inte är associerade till Horisont 2020 eller Horisont Europa, förutom de som förtecknas i artikel 1.2, efter att ha granskat hur relevant deras deltagande är för att målen för Prima ska uppnås.

Varje deltagande stat ska ha en röst i förvaltningsstyrelsen. Besluten ska fattas enhälligt. Om enhällighet inte kan uppnås ska förvaltningsstyrelsen anta sina beslut genom en majoritet på minst 75 % av de giltiga avgivna rösterna.

Unionen, företrädd av kommissionen, ska bjudas in till alla möten i förvaltningsstyrelsen som observatör, och får delta i diskussionerna. Den ska få ta del av alla nödvändiga dokument.

3. Förvaltningsstyrelsen ska fastställa antalet ledamöter i styrkommittén, som ska vara minst fem, och ska utnämna dessa. Styrkommittén ska övervaka direktörens arbete och ge förvaltningsstyrelsen råd om sekretariatets genomförande av Prima. Den ska i synnerhet ge vägledning om genomförandet av den årliga budgeten och det årliga arbetsprogrammet.

4. Förvaltningsstyrelsen ska inrätta Prima-IS sekretariat som Primas verkställande organ.

Sekretariatet ska

- a) genomföra det årliga arbetsprogrammet,
- b) stödja de andra organen i Prima-IS,
- c) övervaka och rapportera om genomförandet av Prima,
- d) förvalta unionens ekonomiska bidrag enligt artikel 3.1 och de deltagande staternas ekonomiska bidrag samt rapportera om användningen av dem,
- e) öka synligheten för Prima genom opinionsbildning och kommunikation,
- f) samarbeta med kommissionen i enlighet med den ramöverenskommelse om ekonomiskt partnerskap som avses i artikel 8,
- g) säkerställa insyn i Primas verksamhet.

5. Förvaltningsstyrelsen ska utnämna en rådgivande vetenskaplig kommitté som består av framstående oberoende experter med sakkunskap om områden av relevans för Prima. Förvaltningsstyrelsen ska fastställa antalet medlemmar i den rådgivande vetenskapliga kommittén och förfarandena för deras utnämning i enlighet med artikel 49 i förordning (EU) 2021/695.

14) Artikel 14 ska ersättas med följande:

”Artikel 14

Övervakning och utvärdering

1. Primas verksamhet ska övervakas kontinuerligt och vara föremål för regelbundna översyner för att säkerställa största möjliga effekt, vetenskaplig spetskompetens och en så ändamålsenlig och effektiv resursanvändning som möjligt. Resultatet av övervakningen och de regelbundna översynerna ska bidra till övervakningen av europeiska partnerskap som en del av utvärderingarna inom Horisont Europa i enlighet med artiklarna 50 och 52 i förordning (EU) 2021/695.

2. Prima-IS ska organisera den löpande övervakningen av och rapporteringen om förvaltningen och genomförandet av sina verksamheter och den periodiska översynen av output, resultat och effekter av de finansierade indirekta åtgärder som genomförs i enlighet med artikel 50 i förordning (EU) 2021/695 och bilaga III till den förordningen.

3. I enlighet med artikel 52 i förordning (EU) 2021/695 ska kommissionen, inom ramen för utvärderingarna av Horisont Europa, utföra en interimsvärdering och en slututvärdering av Prima med stöd av externa oberoende experter som valts ut genom ett öppet och transparent förfarande.

4. Interimsvärderingen och slututvärderingen i punkt 3 ska granska hur Prima uppfyller sitt uppdrag och sina mål, omfatta alla dess verksamheter och utvärdera dess europeiska mervärde, ändamålsenlighet, effektivitet, inbegripet dess öppenhet och transparens, relevansen av de verksamheter som bedrivs, inbegripet inom industrin och av små och medelstora företag, och deras samstämmighet och komplementaritet med relevant politik på regional och nationell nivå samt unionsnivå, inbegripet synergier med andra delar av Horisont Europa, såsom andra partnerskap, uppdrag, kluster, tematiska eller särskilda program. I utvärderingarna ska de viktigaste aktörernas synpunkter beaktas, såväl på unionsnivå som på nationell nivå. De ska, i relevanta fall, innefatta en bedömning av de mest ändamålsenliga politiska insatserna för eventuella framtida åtgärder, liksom relevans och samstämmighet i eventuella förlängningar av Prima, mot bakgrund av de övergripande politiska prioriteringarna och situationen för forsknings- och innovationsstödet, inbegripet positioneringen i förhållande till andra initiativ som stöds genom Horisont Europa. Vid genomförandet av dessa utvärderingar ska kommissionen fullt ut beakta den administrativa inverkan på Prima och sträva efter att minska den administrativa bördan och säkerställa att utvärderingsprocessen hålls enkel och helt öppen.

5. Kommissionen ska offentliggöra och sprida resultaten och slutsatserna av de utvärderingar som avses i punkt 3.”.

15) Följande artiklar ska införas som artiklarna 14a, 14b och 14c:

”Artikel 14a

Sekretess

Utan att det påverkar tillämpningen av artikel 11a ska Prima-IS säkerställa skyddet av konfidentiell information vars röjande utanför unionens institutioner, organ eller byråer kan skada Prima-IS, dess medlemmar eller deltagarna i Primas verksamhet. Den konfidentiella informationen ska omfatta personliga, kommersiella, känsliga uppgifter vare sig de är säkerhetsskyddsklassificerade eller ej.

Artikel 14b

Intressekonflikter

1. Prima-IS, dess organ, medlemmar och anställda ska undvika alla intressekonflikter när de bedriver sin verksamhet.

2. Prima-IS ska anta regler för förebyggande, undvikande och hantering av intressekonflikter avseende sin personal, medlemmarna och andra personer som tjänstgör i något av dess organ eller grupper, i enlighet med artikel 61 i förordning (EU, Euratom) 2018/1046.

3. Prima-IS ska upprätta en uppförandekod för ledamöterna i dess organ, som ska omfatta offentliggörande i enlighet med dataskyddsregler av förklaringar om yrkesverksamhet, ekonomiska intressen och intressekonflikter ska övervägas.

Artikel 14c

Pågående åtgärder, verksamheter och åtaganden

Åtgärder eller verksamheter inom Prima-IS eller åtaganden från de deltagande stater som avses i detta beslut och som inletts eller genomförs enligt förordning (EU) nr 1291/2013 ska fortsätta att regleras av bestämmelserna i den förordningen, om inte annat föreskrivs i detta beslut.”

Artikel 2

Ikraftträdande

Detta beslut träder i kraft den tjugonde dagen efter det att det har offentliggjorts i *Europeiska unionens officiella tidning*.

Artikel 3

Adressater

Detta beslut riktar sig till medlemsstaterna.

Utfärdat i Bryssel den

På Europaparlamentets vägnar
Ordförande

På rådets vägnar
Ordförande

FINANSIERINGSÖVERSIKT FÖR RÄTTSAKT

Innehåll

1.	GRUNDLÄGGANDE UPPGIFTER OM FÖRSLAGET ELLER INITIATIVET	3
1.1.	Förslagens eller initiativets titel	3
1.2.	Politikområde(n) som berörs (<i>programkluster</i>)	3
1.3.	Förslaget eller initiativet avser	3
1.4.	Motivering till förslaget eller initiativet	3
1.4.1.	Krav som ska uppfyllas på kort eller lång sikt, inbegripet en detaljerad tidsplan för genomförandet av initiativet	3
1.4.2.	Mervärdet av en åtgärd på unionsnivå (som kan följa av flera faktorer, t.ex. samordningsfördelar, rättssäkerhet, ökad effektivitet eller komplementaritet). Med ”mervärdet av en åtgärd på unionsnivå” i denna punkt avses det värde en åtgärd från unionens sida tillför utöver det värde som annars skulle ha skapats av enbart medlemsstaterna.	4
1.4.3.	Erfarenheter från tidigare liknande åtgärder	4
1.4.4.	Förenlighet med andra finansieringsformer och eventuella synergieffekter.....	5
1.5.	Varaktighet och budgetkonsekvenser	6
1.6.	Planerad metod för genomförandet	6
2.	FÖRVALTNING	8
2.1.	Regler om övervakning och rapportering	8
2.2.	Förvaltnings- och kontrollsystem.....	8
2.2.1.	Motivering av den genomförandemetod, de finansieringsmekanismer, de betalningsvillkor och den kontrollstrategi som föreslås.....	8
2.2.2.	Uppgifter om identifierade risker och om det eller de interna kontrollsystem som inrättats för att begränsa riskerna	9
2.2.3.	Beräkning och motivering av kontrollernas kostnadseffektivitet (dvs. förhållandet mellan kostnaden för kontrollerna och värdet av de medel som förvaltas) och en bedömning av den förväntade risken för fel (vid betalning och vid avslutande).....	9
2.3.	Åtgärder för att förebygga bedrägeri och oriktigheter	9
3.	BERÄKNADE BUDGETKONSEKVENSER AV FÖRSLAGET ELLER INITIATIVET	10
3.1.	Rubrik i den fleråriga budgetramen och föreslagna nya budgetrubriker i den årliga budgetens utgiftsdel	10
3.2.	Beräknad inverkan på utgifterna	11
3.2.1.	Sammanfattning av den beräknade inverkan på utgifterna	11
3.2.2.	Sammanfattning av beräknad inverkan på anslag av administrativ karaktär	13
3.2.3.	Bidrag från tredje part	15
3.3.	Beräknad inverkan på inkomsterna	15

FINANSIERINGSÖVERSIKT FÖR RÄTTSAKT

1. GRUNDLÄGGANDE UPPGIFTER OM FÖRSLAGET ELLER INITIATIVET

1.1. Förslagets eller initiativets titel

EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS BESLUT

om ändring av beslut (EU) 2017/1324 vad gäller unionens fortsatta deltagande i partnerskapet för forskning och innovation i Medelhavsområdet (Prima) inom ramen för Horisont Europa

1.2. Politikområde(n) som berörs (*programkluster*)

Verksamhet: Horisont Europa, andra pelaren ”Globala utmaningar och europeisk industriell konkurrenskraft”, kluster vi) Livsmedel, bioekonomi, naturresurser, jordbruk och miljö

1.3. Förslaget eller initiativet avser

☐ en ny åtgärd

☐ en ny åtgärd som bygger på ett pilotprojekt eller en förberedande åtgärd²⁸

☒ en förlängning av en befintlig åtgärd

☐ en sammanslagning eller omdirigering av en eller flera åtgärder mot en annan/en ny åtgärd

1.4. Motivering till förslaget eller initiativet

1.4.1. *Krav som ska uppfyllas på kort eller lång sikt, inbegripet en detaljerad tidsplan för genomförandet av initiativet*

Initiativets huvudmål är att stödja forsknings- och innovationssamarbete som kommer att ta itu med vissa utmaningar som drivs av klimatförändringar, befolkningstillväxt och urbanisering och bidra till hållbar utveckling i Medelhavsområdet. Initiativet kommer att erbjuda innovativa lösningar på områdena vattenförvaltning, jordbruk och livsmedelssystem som bidrar till befolkningens hälsa och välbefinnande och kommer att bidra till att förebygga samhällskonflikter och massmigration i södra Medelhavsområdet.

Initiativet kommer att förlänga den aktiva verksamheten inom för Prima-partnerskapet, som inrättats enligt artikel 185 i EUF-fördraget genom beslut 2017/1324 (den grundläggande Prima-akten). Den nuvarande verksamhetsperioden för Prima-partnerskapet är 2018–2024 och unionens bidrag tillhandahålls genom Horisont 2020-programmet. Detta initiativ kommer att förlänga perioden för aktiv verksamhet till 2027 och göra att Prima-partnerskapet synkroniseras med unionens fleråriga budgetram och programcykler för FoI-program som är anpassade till den fleråriga budgetramen.

Förlängningen av Prima-partnerskapet kommer att kräva ytterligare ekonomiska bidrag från unionen och de deltagande staterna. Det föreslås att Prima kommer att fortsätta att verka på samma tematiska områden (vattenförvaltning, jordbruk och livsmedelssystem) på samma verksamhetsnivå som den årliga budgeten på cirka 70

²⁸

I den mening som avses i artikel 58.2 a eller b i budgetförordningen.

miljoner euro. Unionens årliga bidrag uppgår till cirka 35 miljoner euro och de deltagande staterna bidrar ekonomiskt med minst samma belopp. De deltagande staterna bidrar också med ytterligare naturabidrag (FoI-åtgärder som planeras och finansieras på nationell nivå).

Det ytterligare ekonomiska bidraget från unionen på 105 miljoner euro för perioden 2025–2027 kommer från Horisont Europas andra pelare ”Globala utmaningar och europeisk industriell konkurrenskraft”, kluster vi) ”Livsmedel, bioekonomi, naturresurser, jordbruk och miljö”. Initiativet uppfyller de nya krav för institutionella partnerskap som införs genom förordningen om Horisont Europa (artikel 10, bilaga III och bilaga VI), t.ex. att medlemsstaternas deltagande överstiger miniminivån på 40 %, att Prima omfattas av de prioriterade områdena för institutionella partnerskap och att de deltagande staterna uttrycker sina långsiktiga åtaganden om partnerskapet.

Eftersom unionens nya ekonomiska bidrag kommer från ett annat program måste Primas grundläggande akt anpassas till det nya regelverket. Detta initiativ kommer särskilt att ändra beslut 2017/1324 för att anpassa det till förordning (EU) 2021/695 och förordning (EU, Euratom) 2018/1046. Det nya regelverket måste också återspeglas i de internationella avtalen med fem deltagande stater som inte är medlemsstater eller associerade till Horisont Europa (Algeriet, Egypten, Jordanien, Libanon och Marocko).

Antagandet av beslutet om ändring av Primas grundläggande akt förväntas ske 2024. Följaktligen kommer ett nytt ekonomiskt ramavtal och ett bidragsavtal att ingås med den befintliga särskilda genomförandestrukturen för Prima (Prima-IS). Unionens bidrag kommer att genomföras i tre årliga åtaganden baserade på Primas årliga arbetsprogram 2025, 2026 och 2027.

Perioden för genomförande av indirekta åtgärder kommer att förlängas till 2031.

- 1.4.2. *Mervärdet av en åtgärd på unionsnivå (som kan följa av flera faktorer, t.ex. samordningsfördelar, rättssäkerhet, ökad effektivitet eller komplementaritet). Med ”mervärdet av en åtgärd på unionsnivå” i denna punkt avses det värde en åtgärd från unionens sida tillför utöver det värde som annars skulle ha skapats av enbart medlemsstaterna.*

Prima-partnerskapet enligt artikel 185 förväntas ha effekter i form av utmärkt samarbetsinriktad FoI-verksamhet, fokusering och anpassning av nationella FoI-system och vetenskaplig diplomati. Det institutionella formatet och EU:s deltagande i partnerskapet ger de effekter som inte skulle kunna uppnås genom andra former av samarbete på nationell nivå och i icke-institutionaliserat format.

Prima har uppvisat betydande finansiell hävstångseffekt, påverkat nationella FoI-strategier så att de är anpassade och kompletterar Primas strategiska FoI-agenda och utlöst en reform av förfarandena för FoI-finansiering i de deltagande staterna där nationella finansieringsförfaranden tidigare hindrade vetenskapligt samarbete. Det institutionaliserade formatet har gjort det möjligt för icke-associerade länder att delta på samma villkor som andra deltagande stater, vilket inte skulle vara möjligt i icke-institutionaliserade partnerskap och utan EU:s deltagande.

EU:s mervärde bekräftades i den interimsvärdering som genomfördes 2022 av externa utvärderare.

1.4.3. Erfarenheter från tidigare liknande åtgärder

Prima-partnerskapet visade under de första verksamhetsåren att det är ett effektivt instrument för internationellt vetenskapligt samarbete och vetenskaplig diplomati. I rapporten från interimsvärderingen drogs slutsatsen att det uppnår sina mål och ger ett betydande EU-mervärde. Många deltagande stater, både EU-medlemsstater och länder utanför EU betraktar Prima som en modell för FoI-samarbete som skulle kunna tillämpas på andra tematiska områden i framtiden, vilket har uttryckts vid Medelhavsunionens ministermöte 2022, i skrivelser till kommissionen och i uttalanden vid rådets (konkurrenskraft) möte i december 2022.

1.4.4. Förenlighet med andra finansieringsformer och eventuella synergieffekter

På strategisk nivå är Prima-partnerskapet förenligt med EU:s politiska prioriteringar, särskilt den gröna given, strategin för klimatanpassning, från jord till bord-strategin, bioekonomistategin, handlingsplanen för den cirkulära ekonomin, den gemensamma jordbrukspolitikerna och vattenpolitiken.

På programplaneringsnivå är Primas årliga arbetsplaner väl samordnade med andra relevanta FoI-instrument, såsom uppdraget för marken, uppdraget för klimatanpassning eller partnerskapet om Vatten för alla. Prima kompletterar Medelhavsinitiativet i Horisont Europas arbetsprogram 2023–2024.

Under förlängningsperioden 2025–2027 kommer Primas programplaneringsdokument att samordnas med befintliga instrument och initiativ samt med de relevanta nya initiativ som härrör från den strategiska planen för Horisont Europa 2025–2027.

1.5. Varaktighet och budgetkonsekvenser

☒ begränsad varaktighet

- ☒ i kraft från [01/01]2025 till [31/12]2031
- ☒ Budgetkonsekvenser från 2025 till 2027 för budgetmässiga åtaganden och från 2025 till 2031 för betalningsbemyndiganden.

☐ obegränsad varaktighet

- Efter en inledande period ÅÅÅÅ–ÅÅÅÅ,
- beräknas genomförandetakten nå en stabil nivå.

1.6. Planerad metod för genomförandet²⁹

- ☐ **Direkt förvaltning** som sköts av kommissionen
- ☐ av dess avdelningar, vilket också inbegriper personalen vid unionens delegationer;
- ☐ av genomförandeorgan
- ☐ **Delad förvaltning** med medlemsstaterna

²⁹

Närmare förklaringar av de olika metoderna för genomförande med hänvisningar till respektive bestämmelser i budgetförordningen återfinns på BudgWeb:
<https://myintracomm.ec.europa.eu/budgweb/EN/man/budgmanag/Pages/budgmanag.aspx>

- ☒ **Indirekt förvaltning** genom att uppgifter som ingår i budgetgenomförandet anförtros
 - ☐ tredjeländer eller organ som de har utsett
 - ☐ internationella organisationer och organ kopplade till dem (ange vilka)
 - ☐ EIB och Europeiska investeringsfonden
 - ☐ organ som avses i artiklarna 70 och 71 i budgetförordningen
 - ☐ offentligrättsliga organ
- ☒ privaträttsliga organ som anförtrotts uppgifter som faller inom offentlig förvaltning och som lämnat tillräckliga ekonomiska garantier
 - ☐ organ som omfattas av privaträtten i en medlemsstat, som anförtrotts genomförandeuppgifter inom ramen för ett offentlig-privat partnerskap och som lämnar tillräckliga ekonomiska garantier
 - ☐ personer som anförtrotts genomförandet av särskilda åtgärder inom Gusp enligt avdelning V i fördraget om Europeiska unionen och som fastställs i den relevanta grundläggande rättsakten

Vid fler än en metod, ange kompletterande uppgifter under "Anmärkningar".

Anmärkningar

Primas särskilda genomförandestruktur (Prima-IS) är en stiftelse enligt spansk lagstiftning som styrs av en förvaltningsstyrelse bestående av företrädare för de deltagande staterna. Europeiska kommissionen är observatör i förvaltningsstyrelsen.

Unionens ekonomiska bidrag till initiativet kommer att tillhandahållas genom Prima-IS. De deltagande staterna har gett enskilda finansiella garantier genom vilka de gemensamt tar på sig det ekonomiska ansvaret för eventuella ekonomiska förluster till EU upp till nivån för unionens ekonomiska bidrag. Dessa finansiella garantier kommer att förnyas av de deltagande staterna för perioden 2025–2027 efter antagandet av den ändrade grundläggande Prima-akten.

2. FÖRVALTNING

2.1. Regler om övervakning och rapportering

Den ändrade grundläggande Prima-akten kommer att anpassa övervaknings- och rapporteringsreglerna till kraven i förordning (EU) 2021/695 och förordning (EU, Euratom) 2018/1046.

Prima-IS kommer att rapportera om de deltagande staternas verksamhet och fullgörande av sina skyldigheter på årsbasis.

Kommissionen kommer att genomföra en ytterligare interimsvärdering 2025 och den slutliga utvärderingen 2030. Resultaten av dessa utvärderingar kommer att läggas fram för Europaparlamentet och rådet.

2.2. Förvaltnings- och kontrollsystem

2.2.1. Motivering av den genomförandemetod, de finansieringsmekanismer, de betalningsvillkor och den kontrollstrategi som föreslås

Prima-partnerskapet under förlängningsperioden 2025–2027 kommer att fortsätta att genomföras i form av indirekt förvaltning. Detta är motiverat som

genomförandemetod för offentlig-offentliga partnerskap med ekonomiska bidrag och bidrag in natura från deltagande stater.

Prima-budgeten kommer att genomföras av det befintliga Prima-IS. Innan det nya avtalet om överföring av medel ingås kommer kommissionen att kontrollera om Prima-IS fortsätter att uppfylla kraven i förordning (EU, Euratom) 2018/1046 om ramen för ekonomisk förvaltning och intern kontroll och vilka ändringar som behöver genomföras i den befintliga överenskommelsen om deltagande.

De årliga budgetarna kommer att genomföras genom årliga arbetsplaner som kommer att granskas och godkännas av kommissionen.

Kommissionen kommer säkerställa att de tillämpliga reglerna för Prima helt uppfyller kraven i budgetförordningen.

Övervakningsrutiner, bl.a. genom unionens tillsyn av styrningen av partnerskapet samt rapporteringsförfaranden ska säkerställa att kommissionens tjänster kan uppfylla redovisningsskyldigheter både till kollegiet och budgetmyndigheten.

Det interna kontrollramverket för Prima-IS för genomförande av Prima bygger på följande:

- Genomförandet av normer för internkontroll som erbjuder minst motsvarande garantier som kommissionens normer.
- Förfaranden för att välja ut de bästa projekten genom oberoende utvärdering och ingående av bidragsöverenskommelser.
- Förvaltning av projekt och kontrakt under varje projekts hela livslängd.
- Förhandskontroller av ansökningar om utbetalning, inklusive metoder för mottagande av revisionsintyg och förhandsattestering av kostnader.
- Förhandsrevisioner av ett stickprov av fordringar som del av efterhandsrevisionerna inom ramen för Horisont Europa.
- Vetenskaplig utvärdering av projektresultat

2.2.2. *Uppgifter om identifierade risker och om det eller de interna kontrollsystem som inrättats för att begränsa riskerna*

1) Kapacitet hos den särskilda genomförandestrukturen Prima-IS för att hantera unionens budget och skydda EU:s ekonomiska intressen.

Kontrollmetoden kommer att vara i linje med de krav som anges i EU:s finansiella bestämmelser, och särskilt att kommissionen behåller rätten att avsluta, minska eller tillfälligt dra in sina bidrag om genomförandet inte är godtagbart eller lämpligt.

2) Deltagande staters kapacitet att finansiera sina bidrag till programmet.

EU-medel kan endast frigöras när bevis föreligger för nationella finansiella åtaganden och lämpliga betalningsnivåer gentemot nationella deltagare i projekten. Ett annat skydd är att EU-finansieringen inte kan överskrida 50 % av de totala offentliga medel som fastställs i programmet.

2.2.3. *Beräkning och motivering av kontrollernas kostnadseffektivitet (dvs. förhållandet mellan kostnaden för kontrollerna och värdet av de medel som förvaltas) och en bedömning av den förväntade risken för fel (vid betalning och vid avslutande)*

Eftersom de regler för deltagande i Horisont Europa som är tillämpliga på Prima liknar dem som kommissionen kommer att använda i sitt arbetsprogram, kan man förvänta sig att felmarginalen kommer att vara ungefär densamma som den som kommissionen förväntar sig för Horisont Europa, dvs. för att ge rimliga garantier för att risken för fel under den fleråriga utgiftsperioden ligger inom ett intervall på 2–5 % årligen.

Se finansieringsöversikten för Horisont Europa för fullständiga uppgifter om förväntad felprocent i förhållande till deltagare.

2.3. **Åtgärder för att förebygga bedrägeri och oriktigheter**

Beskriv förebyggande åtgärder (befintliga eller planerade), t.ex. från strategi för bedrägeribekämpning.

Kommissionen kommer att se till att Prima-IS tillämpar förfaranden för bedrägeribekämpning i alla skeden av förvaltningsprocessen.

Förslagen för Horisont Europa har varit föremål för bedrägerisäkring och en bedömning av deras effekter. Övergripande bör de föreslagna åtgärderna ha en positiv effekt på bedrägeribekämpningen, särskilt den större betoningen på riskbaserad revision och förstärkt vetenskaplig utvärdering och kontroll.

Kommissionen kommer att säkerställa att lämpliga åtgärder har vidtagits för att vid genomförandet säkerställa åtgärder som finansieras enligt denna förordning, att unionens ekonomiska intressen skyddas genom förebyggande åtgärder mot bedrägeri, korruption och annan olaglig verksamhet, genom effektiva kontroller och, om oriktigheter upptäcks, genom återkrav av felaktigt utbetalda belopp samt vid behov genom effektiva, proportionella och avskräckande sanktioner.

Revisionsrätten ska ha befogenhet att utföra revisioner, grundat på dokument och på plats, hos alla stödmottagare, uppdragstagare och underleverantörer som erhållit unionsfinansiering enligt programmet.

Europeiska byrån för bedrägeribekämpning (Olaf) får utföra kontroller och inspektioner på plats hos ekonomiska aktörer som direkt eller indirekt berörs av sådan finansiering i enlighet med de förfaranden som fastställs i förordningen.

3. BERÄKNADE BUDGETKONSEKVENSER AV FÖRSLAGET ELLER INITIATIVET

3.1. Rubrik i den fleråriga budgetramen och föreslagna nya budgetrubriker i den årliga budgetens utgiftsdel

Rubrik i den fleråriga budgetramen	Budgetrubrik	Typ av utgifter	Bidrag			
	Rubrik 1 Inre marknaden, innovation och digitalisering – Horisont Europa	Diff./Icke-diff. ³⁰	från Efta-länder ³¹	från kandidatländer ³²	från tredjeländer	enligt artikel 21.2 b i budgetförordningen
1	01 02 02 60 – för kluster vi) Livsmedel, bioekonomi, naturresurser, jordbruk och miljö,	Diff.	JA	JA	JA	JA

³⁰ Diff. = differentierade anslag/Icke-diff. = icke-differentierade anslag.

³¹ Efta: Europeiska frihandelssammanslutningen.

³² Kandidatländer och i förekommande fall potentiella kandidatländer i västra Balkan.

3.2. Beräknad inverkan på utgifterna

3.2.1. Sammanfattning av den beräknade inverkan på utgifterna

Miljoner euro (avrundat till tre decimaler)

Rubrik i den fleråriga budgetramen			1	Inre marknaden, innovation och digitalisering – Horisont Europa – Kluster vi) Livsmedel, bioekonomi, naturresurser, jordbruk och miljö							
			2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	Efter 2027	TOTALT
Driftsanslag (uppdelat enligt budgetrubriker som anges under 3.1)	Åtaganden ³³	(1)					34,100	34,100	36,800	0	105,000
	Betalningar ³⁴	(2)					1,200	20,940	20,940	61,920	105,000
Anslag av administrativ karaktär finansierad inom ramen för programmet ³⁵	Åtaganden = Betalningar	(3)					0,147	0,097	0,097	0	0,341
TOTALA anslag inom programmets ramanslag	Åtaganden	= 1 + 3					32,247	34,197	36,897	0	105,341
	Betalningar	= 2 + 3					1,347	21,037	21,037	61,920	105,341

³³ Åtagandena för åren 2025 och 2026 omfattar 1,2 miljoner euro var för Primas administrativa kostnader. Åtagandena för år 2027 omfattar 1,2 miljoner euro för 2027 och 2,7 miljoner euro efter 2027 för Primas administrativa kostnader.

³⁴ Betalningarna för åren 2026 och 2027 omfattar 1,2 miljoner euro var för Primas administrativa kostnader. Betalningarna för perioden efter 2027 omfattar 2,7 miljoner euro för Primas administrativa kostnader efter 2027.

³⁵ Detta avser tekniskt eller administrativt stöd för genomförandet av vissa av Europeiska unionens program och åtgärder (tidigare s.k. BA-poster) samt indirekta och direkta forskningsåtgärder. Omfattar förvaltningen av åtgärder inom Horisont Europa. Kostnaderna för heltidsekvivalent fastställs på grundval av den genomsnittliga årliga kostnaden som ska användas från 2023 för löner för kontraktsanställda (0,091 euro) inbegripet andra administrativa kostnader (0,029 euro) som avser byggnader och it-kostnader för indirekt forskningspersonal. Uppgiften om personalbehov vid kommissionens generaldirektorat är av vägledande och inte bindande karaktär.

Rubrik i den fleråriga budgetramen	7	”Administrativa utgifter”
---	----------	---------------------------

Miljoner euro (avrundat till tre decimaler)

		2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	<i>Efter 2027</i>	TOTALT
Personalresurser		–	–	–	–					
Övriga administrativa utgifter		–	–	–	–					
TOTALA anslag för RUBRIK 7 i den fleråriga budgetramen	(summa åtaganden = summa betalningar)	–	–	–	–					

Miljoner euro (avrundat till tre decimaler)

		2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	<i>Efter 2027</i>	TOTALT
TOTALA anslag för samtliga RUBRIKER i den fleråriga budgetramen	Åtaganden					34,250	34,201	36,902	0	105,353
	Betalningar					1,350	21,041	21,042	61,920	105,353

3.2.2. Sammanfattning av beräknad inverkan på anslag av administrativ karaktär

- ☐ Förslaget/initiativet kräver inte att anslag av administrativ natur tas i anspråk
- ☒ Förslaget/initiativet kräver att anslag av administrativ natur tas i anspråk enligt följande:

Miljoner euro (avrundat till tre decimaler)

Budgetåren	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	TOTALT
------------	------	------	------	------	------	------	------	--------

RUBRIK 7 i den fleråriga budgetramen								
Personalresurser								
Övriga administrativa utgifter								
Delsumma RUBRIK 7 i den fleråriga budgetramen								

För belopp utanför RUBRIK 7³⁶ i den fleråriga budgetramen								
Personalresurser					0,091	0,091	0,091	0,273
Andra anslag av administrativ natur					0,056	0,006	0,006	0,068
Delsumma utanför RUBRIK 7 i den fleråriga budgetramen					0,147	0,097	0,097	0,341

TOTALT					0,147	0,097	0,097	0,341
---------------	--	--	--	--	--------------	--------------	--------------	--------------

Personalbehov och andra administrativa kostnader ska täckas genom anslag inom generaldirektoratet vilka redan har avdelats för förvaltningen av åtgärden i fråga, eller genom en omfördelning av anslag inom generaldirektoratet, om så krävs kompletterad med ytterligare resurser som kan tilldelas det förvaltande generaldirektoratet som ett led i det årliga förfarandet för tilldelning av anslag och med hänsyn tagen till begränsningar i fråga om budgetmedel.

³⁶ Detta avser tekniskt eller administrativt stöd för genomförandet av vissa av Europeiska unionens program och åtgärder (tidigare s.k. BA-poster) samt indirekta och direkta forskningsåtgärder.

3.2.2.1. Beräknat personalbehov

- ☐ Förslaget/initiativet kräver inte att personalresurser tas i anspråk
- ☒ Förslaget/initiativet kräver att personalresurser tas i anspråk enligt följande³⁷:

Beräkningarna ska anges i heltidsekvivalenter

Budgetåren		2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
○ Tjänster som tas upp i tjänsteförteckningen (tjänstemän och tillfälligt anställda)								
Vid huvudkontoret eller vid kommissionens kontor i medlemsstaterna								
Delegationer		–	–	–	–	–	–	–
Forskning		–	–	–	–	–	–	–
○ Extern personal (i enhet som motsvarar heltid: FTE) – AC, AL, END, INT och JED³⁸								
Rubrik 7:								
Finansierat genom RUBRIK 7 i den fleråriga budgetramen	– vid huvudkontoret	–	–	–	–	–	–	–
	– vid delegationer	–	–	–	–	–	–	–
Finansierat genom programmets ramanslag ³⁹	– vid huvudkontoret	–	–	–	–			
	– vid delegationer	–	–	–	–	–	–	–
Forskning		–	–	–	–	1	1	1
Annan (specificera)		–	–	–	–	–	–	–
TOTALT		–	–	–	–	1	1	1

Personalbehoven ska täckas med personal inom generaldirektoratet vilka redan har avdelats för förvaltningen av åtgärden i fråga, eller genom en omfördelning av personal inom generaldirektoratet, om så krävs kompletterad med ytterligare resurser som kan tilldelas det förvaltande generaldirektoratet som ett led i det årliga förfarandet för tilldelning av anslag och med hänsyn tagen till begränsningar i fråga om budgetmedel.

Beskrivning av arbetsuppgifter:

Tjänstemän och tillfälligt anställda	Ej tillämpligt
Extern personal	Politisk handläggare för programtillsyn och politisk vägledning samt utvärdering/styrning av administrativa uppgifter och ansvarsområden för kommissionen. Företräda Europeiska kommissionen i alla beslutsorgan i partnerskapet (Styrelsen för Prima-IS) och säkerställa efterlevnad av den grundläggande rättsakten och EU:s politik.

³⁷ Uppgiften om personalbehov vid kommissionens generaldirektorat är av vägledande och inte bindande karaktär.

³⁸ [Denna fotnot förklarar vissa initialförkortningar som inte används i den svenska versionen].

³⁹ Särskilt tak för finansiering av extern personal genom driftsanslag (tidigare s.k. BA-poster).

3.2.3. Bidrag från tredje part

Förslaget/initiativet:

- ☐ innehåller inga bestämmelser om samfinansiering från tredje parter
- ☒ innehåller bestämmelser om samfinansiering från tredje parter enligt följande uppskattning:

Anslag i miljoner euro (avrundat till tre decimaler)

Budgetåren	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	TOTALT
Deltagande stater					35,000	35,000	35,000	105,000
TOTALA anslag som tillförs genom samfinansiering					35,000	35,000	35,000	105,000

3.3. Beräknad inverkan på inkomsterna

- ☒ Förslaget/initiativet påverkar inte budgetens inkomstsida.
- ☐ Förslaget/initiativet påverkar inkomsterna på följande sätt:
 - ☐ Påverkan på egna medel
 - ☐ Påverkan på andra inkomster

ange om inkomsterna har avsatts för utgiftsposter ☐

Miljoner euro (avrundat till tre decimaler)

Budgetrubrik i budgetens intäktsdel:	Förslagets/initiativets inverkan på inkomsterna ⁴⁰						
	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Artikel							

För inkomster avsatta för särskilda ändamål, ange vilka budgetrubriker i utgiftsdelen som berörs.

Övriga anmärkningar (t.ex. vilken metod/formel som har använts för att beräkna inverkan på inkomsterna eller andra relevanta uppgifter).

⁴⁰ Vad gäller traditionella egna medel (tullar, sockeravgifter) ska nettobeloppen anges, dvs. bruttobeloppen minus 20 % avdrag för uppbördskostnader.